

TAKAS

Mustafa SOYUER

Ettiğin işe bak benim güzel gözlü güvercinim. Sanki koca dünyada konacak başka yer bulamadın. Küfreder gibi gelip penceremin önüne durdun. Niyetin benimle eğlenmek mi? Eğlen istediğin kadar. Belki de acıyorsun bana. Acı bana. İnsan kendine acır mı, ben de acıyorum kendime. Belki de kışın zulmü ağır geldi kanatlarına, senden daha beter durumda birilerinin varlığını görüp mutlu oluyorsun kendince. Ol! Mutlu olmak hakkındır. Niye geldinse geldin; hoş geldin, sefalar getirdin. İyi ki geldin.

Yalnız pek de havalanma benim güzel gözlü güvercinim. Evet, senin kanatların olabilir ama sende olmayan birçok nimet de bende var. Mesela bu karda kışta yiyecek bulamamış bir atmaca her an tepene binebilir. Oysa ben kimselerin olmadığı kadar güvendedim. Bir yerde okumuştum; bir şehrin en güvenli yerleri hapishanelermiş. Bir düşünsene üstümde sapasağlam bir çatı... Senin gibi, kar üstüme üstüme yağmıyor. Üstelik gece ayaza çekerse belki de sabahı göremeyeceksin. Gözlerin ölü gibi bakıyor, çok aç olmalısın. Kar yağdığından beri belli ki kursağına lokma düşmemiş. Benimse iyi kötü bir tas sıcak çorbam kaynar ocakta. Yarım tayın, gürül gürül yanan soba, tütün, çay, kalem, kalemtıraş, bir top beyaz kâğıt... Üstelik burada kocaman bir kütüphane bile var. Zararsız kitaplar... Sence de garip değil mi; zararlı yazarların kendileri, zararsız yazarların kitapları mahkûm... Kütüphanenin duvarında büyük harflerle kocaman bir yalan: “*Her kütüphane bin hapishane kapatır.*” Yalan diyorum çünkü benim zindanımı kitaplarımdan ördüler etrafıma.

Neyse boş ver bunları. Yaşıyorum ya, dört duvar arasında olsam da nefes alıp veriyorum ya, yetmez mi? “*Her mihnet kabulüm...*”

Öyle pencere önünden bakmakla olmaz. Sana burasını anlatayım mı? Sıkılmazsın değil mi?

Tarihten anlar mısın sen güzel gözlü güvercinim? Hani bir zamanlar Demir Devri diye bir dönem yaşanmış dünyada. Onun üstüne ne devirler açılmış kapanmış. Dünya üzerinde Demir Devri'nin kapanmadığı tek yer hapishanelerdir, benim güzel gözlü güvercinim. Kapı demir, duvar demir, pranga demir, kelepçe demir, kilit demir... Hatta ekmek demir, çay demir, bardak demir... Etten ve kemikten yaratılan insan bile zamanla bu metal yığını içinde demire evrilir burada. Kelimeleri yavaş yavaş kararır, duyguları usul usul pas bağlar.

Burada her şey söze gelmez benim güzel gözlü güvercinim. Sözün yetmediği yahut tükendiği yerde türküler konuşur bizim yerimize. Hasreti türküler çıkarır. Gamı, kasaveti türküler haykırır tel örgülerin ardına. Akortsuz hüznler, akortlu parmaklarda yeni bir elbise giyinir üstüne. Hele bir Gülşehirli var ki burada, sazını eline almayagörsün:

*Arap at oynattım ovada dağda
Ciğerim kavurdum tavada yağda
Heç gün görmedim yalan dünyada
Divane gönlümü eğlesin zindan*

*Hapishanelere attım posdumu
Yeni bildim düşmanımı dosdumu
Yoğusa nazlı yar bana küsdü mü
Divane gönlümü eğlesin zindan*

Türkü biter, gözler delik deşik eder duvarları. Her tavada ayrı bir ciğer kavrulur, Gülşehirlinin sazından dökülen hüzn bine bölünür. Yeşilinden elasına, menekşesinden karasına binlerce göz dargın dargın dikilir üstümüze. Bazen, hapishane içinde gazlar yakar Gülşehirli ki eski bir türküdür. Kızlar ağlar, gelinler ağlar, analar ağlar, mahkûmlar ağlar, gardiyanlar ağlar. Bilir misin benim güzel gözlü güvercinim, ağlamak selamlaşmak kadar sıradan bir eylemdir burada. Kimse bir başkasının gözyaşını ayıplamaz, küçümsemez de. Herkes bilir ki zaman denilen kalın zinciri, ancak gözyaşlarının tuzu çürütebilir yani benim güzel gözlü güvercinim, ağlamaktan başka çaren yoktur.

Saatleri mi soruyorsun? Aldırma sen saatlere. Dünyanın en büyük yalancılarıdır onlar. Yalnızca akrepleri sahibidir. Ne zaman başını kaldırıp du-

vara bakacak olsan acı bir ısırık alırlar gözlerinden. Yelkovanlarsa tersine kovalarlar zamanı burada.

Bir de benim güzel gözlü güvercinim, hatırdan başka her şey sayılır burada. Takvimlerden günler, duvarlardan çentikler, gökyüzünden yıldızlar; avluya kaç merdivenden indiğin, önünde kaç kapının açılıp kapandığı, havalandırmada kaç nefes aldığıın... En çok da insanlar... ve insan sayıyla sayıla azalır burada.

En kötüsü gecedir. Hele bir gece olmayagörsün kirli yorganlar, suçlu başlara büründüğünde neler gelir geçer insanın aklından. İhmal edilmiş babalık vazifesinin vicdan azabı gelip sarılır paçalarından. Yoktan bir sebeple hatırını incittiğin karının pişmanlığı bir dağ olup oturur boğazına... Sonra dostların, seni yarı yolda bırakanlar, senin yarı yolda bıraktıkların... İyi şeyler düşlemek istersin. Kırıldasın işte şimdi. Hesapsızca yürüyorsun. Yolunu kesecek o gökyüzünden başka nesne göstermeyen kalın duvarlar yok önünde. Keskin dönüşlere mecbur değilsin. Zaten, özgürlük yürümek değil midir bir bakıma güzel gözlü güvercinim? İşte bir çoban çeşmesi çıktı karşına. Köpüre köpüre akıyor. Lülesine sığmıyor sular. Ağzını dayayıp kana kana içiyorsun. Buz gibi. İğde kokuları, çayır kuşları... Bir salkım söğüdün gölgesine oturup azık çıkını açyorsun. Bir kuru somun, bir parça çökelek, biraz yeşil soğan. Çocukluk günlerindesin işte. Etrafında pamuk gibi kuzular otluyor. Tutup birini kara yaşmağından öpüyorsun. Çamurdan ve taşlardan hayalindeki evi inşa ediyorsun. Üstün başın çamur... İyice dalmışsın oyuna. Unutmuşsun kuzuları. Derken kuzulardan biri kaybolmuş. Baban çıkıyor iğdelerin arasından. Kaşları yine protesto çelengi gibi çatılı. Bir tekmede yıkıyor çamurdan hayallerini. Varsın yıksın. Hiç mühim değil. Yeni hayaller kurarsın çünkü çeşme gürül gürül akmaya devam ediyor. Baygın iğde kokuları, azığında yeşil soğan... Çayır kuşları ötüyor bir yandan.

İşte böyledir benim güzel gözlü güvercinim. Özgürlükten başka düş kurulmaz o kirli yorganın altında. Gün geceye döndü mü bir kere, düşlerden başını alamazsın. Uykuyu sen uyutursun ayaklarında sallayarak. Bir zamanlar hapisane üstüne yazılmış mısralar didikler ruhunu. Nazım'ı düşünürsün "âlât-ı katıa" olarak sadece tırnakların vardır senin de. Necip Fazıl'ın ranzasını ararsın bu "Cinnet Mustatili"nde. Ahmet Arif'i eskittiği prangaların yerine, yepyeni prangalara vurulurken görürsün. Oscar Wilde intihara sürüklenir kollarından. Poe'ya her daim iki seçenek sunulur: "Kuyu yahut Sarkaç."

Bir de tayınını bölüştüğün şu insan kalabalığına bakarsın: onlarca katil, ırz düşmanı, hırsız, uğursuz... Oysa sen sadece kendinin katilisin. Seni buraya mahkûm eden sebebi düşünüp kahrolursun. Lanet okursun elinde tuttuğun kaleme. Gecenin şerrinden yine kalemine sığınırsın. Usulcacık yontarsın ucunu. Şiirler oyarsın yalnızlığından, öyküler kazırsın ranza kenarlarından.

Hem biliyor musun benim güzel gözlü güvercinim, boncuktan kuş yapmayı da öğrendim burada, sana benzeyen. Ruhumdan üflüyorum yaptığım her kuşa. Bir kuş oluyor gönlüm o vakit. İki yana açıp kollarımı, kanat çırpıyorum. Doğruca gidip konuyorum bizim evin pencere pervazına. Mutlaka bir yolunu bulup giriyorum içeri. Oda oda dolaşıyorum evimizi. Her şey yerli yerinde, bir ben eksğim. Karım, boşluğun boynuna dolamış kollarını. En tedirgin uykusunda. Usulcacık öpsem uyanacak gibi. Yine üstünü açmış kızım, hasta olacak. Uyandırmamaya gayret ederek usulca örtüyorum yorganını. Oğlum çok sayıklar uykusunda. Yine bir şeyler sayıklıyor. Pek anlayamadım ama baba diyor sanki. Mutfak tezgâhının üstünde akşamdan kalan portakal kabukları... Üzümlü kekten bir parça kalmış. Benim payımı ayırmış olmalılar. Pek severim. Bak burası da çalışma odam. Suç mahalli. Odanın her yerinde suçlu parmaklarımdan izler... Masamda yarım kalmış bir şiir... Tamamlanmak için tahliyemi bekliyor. Kütüphanem darmadağın. Sanki Hülagü ordusu geçmiş üstünden. Dedim ya benim güzel gözlü güvercinim, her kütüphane bin hapisane kapatır sözü külliyan yalan. Dokunduğum her kitap, zindanımı örmek için birer tuğla oldu.

Sözü fazla uzatmayayım. Benim sana bir teklifim olacak güzel gözlü güvercinim. Diyorum ki dışarıda kar fena yağıyor. Üşüyorsun, üstelik açsın. Sen ekmeğe, sobaya, üstünde sağlam bir çatıya muhtaç, bense zerre miktarı da olsa hürriyete muhtacım... Diyorum ki kanatların... Ha, ne dersin? Sen kanatlarını birkaç saat için bana ver, ben de neyim var neyim yok her şeyimi sana vereyim. Ha?

Nereye gidiyorsun? Şakadan anlamaz mısın sen! Şaka yaptım ben sana. Gitme ne olur, benim güzel gözlü güvercinim!